

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐOÀN THỊ HUỆ

HOÀN THIỆN QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG
TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN Á CHÂU

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34. 04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. TẠ THỊ THANH HUYỀN

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn “*Hoàn thiện quản lý rủi ro tín dụng tại Ngân hàng Thương mại cổ phần Á Châu*” là trung thực, là kết quả nghiên cứu của riêng tôi.

Các tài liệu, số liệu sử dụng trong luận văn do Ngân hàng Thương mại cổ phần Á Châu cung cấp và do cá nhân tôi thu thập từ các báo cáo của Ngân hàng Nhà nước, các kết quả nghiên cứu có liên quan đến đề tài đã được công bố... Các trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày.....tháng.....năm 2013

Tác giả luận văn

Đoàn Thị Huệ

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài: “*Hoàn thiện quản lý rủi ro tín dụng tại Ngân hàng Thương mại cổ phần Á Châu*”, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của nhiều cá nhân và tập thể. Tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong học tập và nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu Nhà trường, Phòng Quản lý Đào tạo Sau Đại học, các khoa, phòng của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của giáo viên hướng dẫn TS. Tạ Thị Thanh Huyền.

Tôi xin cảm ơn sự giúp đỡ, đóng góp nhiều ý kiến quý báu của các nhà khoa học, các thầy, cô giáo trong Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi còn được sự giúp đỡ và cộng tác của các đồng nghiệp, tôi xin chân thành cảm ơn Ban lãnh đạo Ngân hàng TMCP Á Châu.

Tôi xin cảm ơn sự động viên, giúp đỡ của bạn bè và gia đình đã giúp tôi thực hiện luận văn này.

Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc đối với mọi sự giúp đỡ quý báu đó.

Thái Nguyên, ngày.....tháng.....năm 2013

Tác giả luận văn

Đoàn Thị Huệ

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG	vii
DANH MỤC SƠ ĐỒ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	2
5. Bố cục của luận văn	2
CHƯƠNG 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG TRONG HOẠT ĐỘNG CỦA NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI	3
1.1. Cơ sở lý luận về tín dụng và quản lý rủi ro tín dụng tại NHTM.....	3
1.1.1. Tín dụng và rủi ro tín dụng	3
1.1.2. Rủi ro tín dụng ngân hàng.....	5
1.1.3. Nội dung quản lý rủi ro tín dụng tại NHTM.....	10
1.1.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác quản lý rủi ro tín dụng tại NHTM.....	15
1.2. Kinh nghiệm quản lý rủi ro tín dụng tại một số quốc gia	16
1.2.1. Kinh nghiệm của Ngân hàng Singapore	16
1.2.2. Kinh nghiệm của Ngân hàng Trung Quốc	18
1.2.3. Kinh nghiệm của Ngân hàng Mỹ	19
1.2.5. Bài học kinh nghiệm đối với NHTM Việt Nam.....	20
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	21
CHƯƠNG 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	22
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	22
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	22
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	22
2.2.2. Phương pháp xử lý số liệu.....	24
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu	25

2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	28
2.3.1. Tỷ lệ nợ xấu.....	28
2.3.2. Tỷ lệ nợ quá hạn.....	29
2.3.3. Hệ số rủi ro tín dụng.....	29
2.3.4. Chỉ tiêu hệ số thu nợ	29
2.3.5. Tỷ lệ khách hàng có nợ quá hạn.....	29
2.3.6. Khả năng tài chính của khách hàng	30
2.3.7. Sử dụng vốn vay.....	30
2.3.8. Kiểm tra giám sát khoản vay.....	30
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2.....	30
CHƯƠNG 3. THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN Á CHÂU	32
3.1. Giới thiệu chung về Ngân hàng TMCP Á Châu (ACB)	32
3.1.1. Quá trình hình thành và phát triển	32
3.1.2. Kết quả hoạt động của ACB	35
3.2. Thực trạng hoạt động quản lý rủi ro tín dụng tại ACB	38
3.2.1. Quan điểm quản lý rủi ro tín dụng của ngân hàng	38
3.2.2. Các công cụ quản lý rủi ro tín dụng đã được triển khai.....	39
3.2.3. Thực trạng công tác quản lý rủi ro tín dụng tại ACB	49
3.2.3. Kết quả điều tra nguyên nhân gây ra rủi ro tín dụng tại ACB thời gian qua.....	54
3.2.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác quản lý rủi ro tín dụng tại ACB	58
3.3. Đánh giá công tác quản lý rủi ro tín dụng tại ACB.....	63
3.3.1. Những kết quả đạt được	63
3.3.2. Những tồn tại trong công tác quản lý rủi ro tín dụng tại ACB	64
3.3.3. Nguyên nhân của những tồn tại trong công tác quản lý rủi ro tín dụng tại ACB ..	64
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3.....	67
CHƯƠNG 4. MỘT SỐ GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG TẠI NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI CỔ PHẦN Á CHÂU	69
4.1. Định hướng phát triển hoạt động tín dụng tại ACB.....	69
4.1.1. Định hướng phát triển kinh doanh	69
4.1.2. Định hướng phát triển hoạt động tín dụng	70
4.1.3. Định hướng kiểm soát và quản lý rủi ro tín dụng	73

4.2. Giải pháp hoàn thiện công tác quản lý rủi ro tín dụng tại ACB.....	73
4.2.1. Hoàn thiện chính sách tín dụng.....	73
4.2.2. Nâng cao hiệu quả thực thi quy trình tín dụng, quy trình quản lý rủi ro tín dụng tại ACB.....	76
4.2.3. Về nhân sự và cơ cấu tổ chức	84
4.2.4. Hoàn thiện hệ thống thông tin đánh giá khách hàng.....	88
4.2.5. Hoàn thiện hệ thống xếp hạng tín dụng nội bộ	88
4.2.6. Phát triển hệ thống công nghệ thông tin	89
4.2.7. Giải pháp dành cho Hội sở và Kênh phân phối	90
4.3. Kiến nghị.....	93
4.3.1. Kiến nghị đối với Ngân hàng Nhà nước	93
4.3.2. Kiến nghị đối với chính phủ.....	96
KẾT LUẬN CHƯƠNG 4.....	98
KẾT LUẬN	97
TÀI LIỆU THAM KHẢO	99

DANH MỤC CÁC KÝ HIỆU VIẾT TẮT

ACB	: Ngân hàng thương mại cổ phần Á Châu
CBTD	: Cán bộ tín dụng
CLMS	: Chương trình quản lý tín dụng
KH	: Khách hàng
NH	: Ngân hàng
NHNN	: Ngân hàng nhà nước
NHTM	: Ngân hàng thương mại
QLRRTD	: Quản lý rủi ro tín dụng
TCBS	: Chương trình quản lý khách hàng
TMCP	: Thương mại cổ phần
TSDB	: Tài sản đảm bảo

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1. Tình hình hoạt động huy động vốn tại ACB	35
Bảng 3.2. Tình hình hoạt động sử dụng vốn tại ACB.....	37
Bảng 3.3. Báo cáo kết quả kinh doanh của ACB các năm 2010 - 2012	37
Bảng 3.4. Tốc độ tăng trưởng dư nợ tín dụng của các ngân hàng	49
Bảng 3.5. Bảng dư nợ cho vay theo loại hình ngành nghề	50
Bảng 3.6. Bảng dư nợ cho vay theo kỳ hạn	51
Bảng 3.7. Cơ cấu dư nợ cho vay theo thành phần kinh tế	52
Bảng 3.8. Tình hình kiểm soát nợ quá hạn tại ACB	53
Bảng 3.9. Cơ cấu dư nợ cho vay theo nhóm nợ.....	53
Bảng 3.10. Phân tích kết quả điều tra theo quy mô dư nợ tín dụng.....	56
Bảng 3.11. Phân tích kết quả điều tra theo thâm niên công tác	56
Bảng 3.12. Phân tích kết quả điều tra theo trình độ chuyên môn	57

DANH MỤC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1: Quy trình quản lý rủi ro tín dụng.....	14
Sơ đồ 3.1: Sơ đồ tổ chức của ACB	33

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu

Quá trình toàn cầu hóa làm tăng thêm mức độ phụ thuộc lẫn nhau giữa các nền kinh tế trên thế giới. Trong lĩnh vực tài chính ngân hàng cũng không ngoại lệ. Với những biến động khôn lường của nền kinh tế, nhất là thị trường tài chính đã tạo ra những rủi ro khó tránh khỏi cho các doanh nghiệp. Nhằm hạn chế những điều này, các quốc gia phải thực hiện cải cách, xây dựng hệ thống quản lý tài chính và cơ chế phòng ngừa rủi ro tài chính, công khai, minh bạch trong hoạt động ngân hàng để tránh những nguy cơ biến động mạnh của thị trường tài chính.

Trong những năm gần đây, tình hình tăng nóng tín dụng đã chứa đựng nhiều nguy cơ rủi ro cao trong hoạt động của các ngân hàng. Rủi ro tín dụng luôn tồn tại và nợ xấu là một thực tế hiển nhiên ở bất cứ ngân hàng nào, kể cả các ngân hàng hàng đầu trên thế giới bởi có những rủi ro nằm ngoài tầm kiểm soát của con người. Tuy nhiên, sự khác biệt cơ bản của các ngân hàng có năng lực quản lý rủi ro tín dụng là khả năng quản lý nợ xấu ở một tỷ lệ có thể chấp nhận được nhờ xây dựng mô hình quản lý rủi ro hiệu quả, phù hợp với môi trường kinh doanh và năng lực hoạt động của ngân hàng mình.

NHTMCP Á Châu - ACB là một trong những ngân hàng hàng đầu trong khối NHTMCP ở Việt Nam, tình hình kiểm soát tín dụng thời gian qua cũng được xem là khá tốt. Tuy nhiên, trong tình hình hiện nay, việc hướng đến các tiêu chuẩn quốc tế là việc cần làm ở bất kỳ NH nào, ACB cũng không ngoại lệ. Do đó, yêu cầu kiểm soát và quản lý rủi ro tín dụng một cách bài bản, có hiệu quả, phù hợp với điều kiện Việt Nam là một đòi hỏi cấp thiết để đảm bảo hạn chế rủi ro trong hoạt động tín dụng, hướng tới các chuẩn mực quốc tế trong quản lý rủi ro, phù hợp với môi trường hội nhập.

Trước những đòi hỏi cấp thiết của tình hình quản lý rủi ro hiện nay, tôi đã chọn đề tài: ***“Hoàn thiện quản lý rủi ro tín dụng tại Ngân hàng TMCP Á Châu”*** làm đề tài nghiên cứu cho luận văn thạc sĩ của mình.